

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
NO-0033 Oslo

Stavanger, 10.08.2017

Høring – utkast til lov om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen

Det vises til brev fra Olje- og energidepartementet, OED, av 9.05.17 vedrørende høring av forslag til lov om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen.

Norsk olje og gass vil i den forbindelse uttale følgende:

Utgangspunkt

Norge har som nasjon i flere hundre år gjort bruk av naturressurser til å skape verdier og arbeidsplasser. Vi er i en særstilling når det gjelder verdifulle naturressurser, og en stor del av disse finnes i, og under, havet.

Petroleumsvirksomheten på norsk sokkel generer store verdier for det norske samfunn. Virksomheten er gjennomregulert i form av lover og forskrifter, avtale- og konsesjonsvilkår. Krav om sameksistens med annen næringsvirksomhet på havet så som fiskerier, havbruk og ordinær sjøfart, er inntatt i relevant lovgivning og håndheves gjennom myndighetenes forvaltning av lovverket. Oljeselskapene og leverandørene gjør sitt ytterste for å imøtekomme disse kravene. Hittil har disse viktige næringene for Norge kunnet eksistere og utvikles i relativ harmoni uten for store konflikter.

Utvinning av mineraler og metaller på havbunnen vil kunne ha et betydelig potensiale for fremtidig næringsvirksomhet. Selv om aktiviteten i dag er begrenset, vil ny teknologi og nye kommersielle muligheter kunne gi økt aktivitet langt utenfor kystnære farvann. Hele kontinentalsokkelen vil kunne bli tatt i bruk til utvinning av mineraler. Som felles brukere av havet og havbunnen er det derfor viktig for norsk petroleumsvirksomhet at det legale og juridiske fundamentet for mineralutvinningen reguleres i tråd med våre internasjonale forpliktelser. Av særlig stor betydning for oppstrømsvirksomheten er at eventuelle grensesnitt for virksomhetsutøvelsen avklares.

Norsk olje og gass vil også peke på at den teknologien som er utviklet for leting og utvinning av petroleum kan ha direkte overføringsverdi for

mineralvirksomhet på sokkelen. Ut fra et strategisk perspektiv vil de to næringene kunne ha nytte av et samarbeid om teknologiutvikling og kostnadseffektive løsninger, særlig innenfor området ressursforvaltning.

Petroleumsvirksomheten er langsiktig. Det er derfor viktig at disse grensesnittene avklares nå og ikke på et stadium der mineralutvinningen har fått et omfang som kan medføre konflikter med hensyn til areal, ressursutnyttelse og miljø.

På denne bakgrunn hilser Norsk olje og gass det nye lovutkastet velkommen.

Internasjonal rett

I forarbeidene til loven vektlegges Norges internasjonale forpliktelser.

Undersøkelse og utvinning av mineraler skal skje i henhold til folkeretten. Havrettskonvensjonens bestemmelser om kyststares suverene rettigheter på kontinentalsokkelen er grunnleggende for Norges rett til å regulere mineralutvinning på egen sokkel.

Dette er viktige prinsipper for all næringsvirksomhet på sokkelen. Disse prinsippene er også nedfelt i kontinentalsokkeloven og i petroleumsloven.

Norsk olje og gass vil støtte at disse prinsippene tydeliggjøres og videreføres i utkastet til den nye loven.

Lovens hovedinnretning

Som påpekt innledningsvis er norsk petroleumsvirksomhet underlagt et strengt juridisk regime, særlig i petroleumsloven og tilhørende forskrifter. Etter mer enn 50 års virksomhet og stadige justeringer og tilpasninger av lovverket er det vår oppfatning at vi har en hensiktsmessig næringslovgivning. Dette erfaringsgrunnlaget bør kunne ha direkte overføringsverdi for ny næringsvirksomhet, eksempelvis mineralutvinning på sokkelen.

Norsk olje og gass registrerer med tilfredshet at Olje- og energidepartementet i sitt lovutkast har bygget den nye loven om mineralutvinning etter samme mønster som petroleumsloven. I så måte følger departementet opp utviklingen av annen lovgivning som for eksempel havenergilovent.

Norsk olje og gass vil særlig fremheve følgende elementer som særlig viktige:

- Målet med regelverket er å legge til rette for verdiskaping innenfor forsvarlige miljø- og sikkerhetsmessige rammer. Norsk olje og gass anser målsettingen som særdeles viktig hensyntatt at havet og sokkelen er felles for flere næringer.
- Staten har eierskap til ressursene. På samme måte som olje- og gassforekomstene på norsk sokkel er statens eiendom er det naturlig å se mineralforekomstene i det samme perspektiv.

- Mineralforekomstene skal undergis en effektiv og langsiktig ressursforvaltning. Naturressursene tilhører samfunnet og må forvaltes etter langsiktige og bærekraftige prinsipper.
- Staten gis en eksklusiv rett til ressursforvaltning. Norsk olje og gass er enig i at mineralforekomstene på norsk sokkel undergis norske myndigheters ressursforvaltning, herunder statlig kontroll med ressursundersøkelser og utvinning etter samme prinsipper som for petroleumsressursene.
- Reguleringen skal legge til rette for verdiskaping. For petroleumsvirksomheten på sokkelen er det viktig at ikke store arealer båndlegges, men at utnyttelse av området skjer effektivt og med en aktivitetsplikt. For all virksomhet på sokkelen gjelder at næringene undergis langsiktige og stabile rammevilkår.

Norsk olje og gass gir sin tilslutning til at disse overordnede prinsippene nedfelles i den nye loven.

Lovens struktur

Lovens struktur er i hovedsak bygget etter samme mønster som for petroleumsloven og havenergilovent.

Følgende elementer fremheves som sentrale trinn i saksgangen:

- Videreføring av forvaltningsplaner som grunnlag for en helhetlig og økosystembasert forvaltning av alle norske havområder
- Konsekvensutredning av åpning av områder for undersøkelse og utvinning
- Søknad om og tildeling av undersøkelsestillatelse
- Utlysning, søknad og tildeling av utvinningstillatelser
- Plan for avslutning av virksomhet.

Gjennomgående blir de forskjellige trinnene i saksgangen nøye etterprøvd og forvaltet fra myndighetenes side ved tillatelser og enkeltvedtak.

Dette er en saksgang som er vel kjent for oljeselskapene. Olje- og energidepartementet og Oljedirektoratet besitter tung fagkunnskap innen ressursområdet.

Norsk olje og gass vil i denne forbindelse fremheve at systemet angitt i petroleumsloven har fungert tilfredsstillende.

Særlig om miljø og sikkerhet

Forurensning fra havbunnvirksomhet vil kunne påvirke og hindre annen næringsvirksomhet i området. Norsk olje og gass er kjent med at

petroleumsloven og havenergiloven har nærmere regler om dette og registrerer med tilfredshet at disse reglene er tilpasset i den nye loven.

Det legges også til grunn at tilsvarende regler inntatt i havrettskonvensjonen og i forurensningsloven gis samme anvendelse.

Erstatning til norske fiskere vil bli gitt etter samme regler som i petroleumsloven.

Sikkerhetssoner og andre særskilte krav til sikkerhet er i stor grad basert på petroleumslovens regler. I lovutkastet foreslås det at hovedprinsippene og kravene til at virksomheten skal foregå på en sikker måte inntas i lovteksten, mens det ellers overlates til Kongen å gi nærmere regler om dette.

Norsk olje og gass merker seg også at det ikke er tatt stilling til hvordan tilsynet med sikkerheten for mineralvirksomhet skal organiseres.

Med vennlig hilsen
Norsk olje og gass

Tommy Hansen
Direktør næringspolitikk og kommunikasjon